

KPS Studiebijeenkomst 28 januari 2010

Pension Fund Governance: Het kan eenvoudig (en) beter'

Verdere bewustwording, verbetering en ontwikkeling Pension Fund Governance (PFG)

Dagvoorzitter Wim Koeleman opent de studiebijeenkomst 'PFG: Het kan eenvoudig (en) beter' met een korte uiteenzetting van de uitgangspunten van de KPS Werkgroep PFG:

- de verantwoordelijkheden van het pensioenfondsbestuur op basis van de artikelen in de Principes van de STAR
- de 'vertaling' daarvan in de Pensioenwet
- de taken en bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan
- de mogelijkheden van de inrichting van het intern toezicht.

Deze middag presenteert de werkgroep haar bevindingen, knelpunten en aanbevelingen, die na diepgaand overleg in de bijeenkomsten van de werkgroep zijn geformuleerd. Deze bevindingen zijn door de werkgroep vastgelegd in een uitgebreide notitie. De werkgroep richt zich daarin zowel op de governance binnen pensioenfondsen als op het toezicht bij rechtstreeks verzekerde regelingen. De notitie beoogt bij te dragen aan de verdere bewustwording, verbetering en ontwikkeling van PFG

Openheid en Transparantie zijn de sleutelwoorden

Marcel Brussee, deelnemer van de werkgroep PFG en voorzitter van de Stichting Pensioenfonds Royal Haskoning, gaat in op de praktijk. Hij schetst de achtergrond van de deelnemers van zijn fonds en hoe het pensioenfonds streeft naar een optimale inrichting van de PFG-organen. De deelnemers zijn in het algemeen hoog opgeleide consultants, architecten en ingenieurs en Marcel is zich ervan bewust dat zijn ervaringen niet opgaan voor een gemiddeld (ondernemings)pensioenfonds. Wel zijn naar zijn mening parallellen te trekken met andere fondsen bijvoorbeeld wat betreft de behoefte van de deelnemer aan openheid en transparantie in de voorlichting en in de opzet van een deskundigheidsplan voor het bestuur. Marcel stelt dat de Pensioenwet het fonds een positieve prikkel heeft gegeven om de procedures rond governance verder te professionaliseren. De praktijk laat zien dat dit de besturing van het fonds en de openheid en transparantie richting de deelnemer zeker ten goede komt.

Pension Fund Governance geen doel op zich

Henk-Jan Strang, eveneens deelnemer van de werkgroep, constateert dat de implementatie van PFG door veel pensioenfondsen voortvarend ter hand is genomen. Maar ook signaleert de werkgroep dat sommige fondsen de implementatie niet zien als middel, maar als doel op zich. In dat licht signaleert de werkgroep de volgende knelpunten bij pensioenfondsen:

- Opzet en invulling van deskundigheidsplannen is divers.
- Taakafbakening onderneming ⇔ pensioenfonds is onduidelijk.
- Deskundigheid/professionaliteit van besturen is bij sommige bestuurders onvoldoende meegegroeid.
- Onvoldoende bewustzijn van voor het besturen van het fonds benodigde tijdsinspanning, zowel bij bestuurders als bij werkgevers.
- Geen concrete eisen aan leden van verantwoordingsorgaan en intern toezicht.

Bij direct verzekerde regelingen constateert de werkgroep dat de Principes de verzekeraar regels oplegt die uitsluitend gericht zijn op verantwoording richting de onderneming. Een verplichting voor de verzekeraar tot het afleggen van verantwoording aan de deelnemers of gepensioneerden ontbreekt.

Voorkom minimalistische invulling van PFG

Mik Breek, eveneens participant van de werkgroep, brengt vervolgens de concrete aanbevelingen van de werkgroep onder de aandacht. Hij stelt dat aanpassingen langs de weg van de geleidelijkheid dienen plaats te vinden in de vorm van 'gestuurde zelfregulering'. Daarmee moet worden voorkomen dat er volstaan wordt met een minimalistische invulling van PFG. De aanbevelingen zijn derhalve gericht op de deskundigheid en onafhankelijkheid, te weten:

- Professionaliteit en deskundigheid dient te worden vergroot.
- Besturen dienen actiever en bewuster adviseurs in te zetten.
- Dubbele petten afzetten.
- Besturen dienen ruimer tijd te besteden aan hun taken.
- Wetgeving dient meer handvatten voor invulling PFG te geven (Belanghebbenden Raad in de plaats van Verantwoordingsorgaan en Deelnemersraad)
- Voor rechtstreeks verzekerde regelingen: Verplichte invoering van een pensioencommissie (bij organisatie > 35 werknemers), zodat personeelsleden en gepensioneerden nauw betrokken worden bij de pensioenregeling.

PFG: Eén van de belangrijkste thema's bij DNB

David van As, afdelingshoofd grote pensioenfondsen bij DNB, geeft als speciale gast van de KPS op deze middag zijn eerste reactie op de aanbevelingen van de werkgroep. PFG staat als belangrijk thema voor 2010 ook op de agenda van DNB. Het verheugt hem uit de bevindingen van Marcel te vernemen dat de invoering van de Principes in de PW de pensioenfondsen aanzet om serieus aan de slag te gaan met Pension Fund Governance.

David kan zich zeker vinden in de conclusies en aanbevelingen van de werkgroep; de notitie vertoont veel raakvlakken met de zienswijze van DNB. Hij noemt nog enkele punten die hij graag aan het onderzoek zou willen toevoegen. Dit zijn bijvoorbeeld de bewustwording van het pensioenfondsbestuur, hetgeen ook in het onlangs verschenen rapport van de Commissie Frijs naar voren komt. Daarnaast zou hij het onderdeel communicatie en transparantie verder willen belichten. Tenslotte is hij benieuwd naar de invulling van de gestuurde zelfregulering: "Wie gaat dat sturen?". DNB beschikt niet over opleidingsplannen maar acht het zeker wenselijk wanneer de werkgroep een opleidingsprofiel kan formuleren, zodanig dat het opleidingsplan een 'levend document' wordt.

Stemmen op stellingen leidt tot stevige discussie

KPS-deelnemers zoeken graag het debat. Dat blijkt ook wanneer de discussie in de vorm van 'stemmen op stellingen' wordt gegoten. De stellingen prikkelen de deelnemers voldoende om hun ervaringen en ideeën met de andere pensioenspecialisten te delen. Door niet alleen de beweegredenen van de 'meerderheid-' maar vooral de 'minderderstemmers' naar hun motieven te vragen, ontstaat een brede discussie waarmee de werkgroep in de verdere uitwerking van de notitie haar voordeel kan doen. De stellingen en de resultaten kunnen op de website worden ingezien.